

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 27 stycznia 2023 r.

Druk nr 909

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 71. posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2023 r. ustawę

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

(-) Elżbieta Witek

U S T A W A

z dnia 26 stycznia 2023 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa sto tysięcy złotych, oprócz spraw o alimenty, o naruszenie posiadania, o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami oraz spraw rozpoznawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym;”;
- 2) w art. 49 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Za okoliczność, o której mowa w § 1, nie uważa się wyrażenia przez sędziego poglądu co do prawa i faktów przy wyjaśnianiu stronom czynności sądu, nakłanianiu do ugody lub udzielaniu pouczeń.”;
- 3) w art. 53¹ w § 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) niebędącego członkiem składu orzekającego.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687.

- 4) w art. 68 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli czynności procesowe za stronę podejmuje organ państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, przedłożenie aktu powołania lub innego aktu równorzędnego potwierdzającego powierzenie określonej osobie pełnienia funkcji tego organu nie jest wymagane, o ile stwierdzenie tego faktu jest możliwe na podstawie informacji powszechnie dostępnych, w szczególności udostępnionych w Biuletynie Informacji Publicznej. W takim przypadku w pierwszym piśmie procesowym tej strony wskazuje się źródło informacji, z których wynika umocowanie określonej osoby do działania w imieniu organu.”;

- 5) w art. 87 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie.”;

- 6) w art. 88 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Pełnomocnictwo do niektórych tylko czynności procesowych może obejmować wyłącznie upoważnienie do odbioru pism sądowych. Pełnomocnictwa takiego można udzielić każdej osobie fizycznej (pełnomocnik do doręczeń).”;

- 7) w art. 91 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy;”;

- 8) w art. 98:

- a) w § 1¹ dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„O obowiązku zapłaty odsetek sąd orzeka z urzędu.”,

- b) w § 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu prowadzącego postępowanie.”;

- 9) w art. 98¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się koszty mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd, jednak w kwocie nie wyższej niż

suma przysługującego mediatorowi wynagrodzenia i wydatków podlegających zwrotowi związanych z prowadzeniem mediacji określonych w przepisach wydanych na podstawie § 4.”;

10) w art. 118:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Adwokat lub radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę w zakresie wynikającym z art. 91, chyba że z postanowienia sądu wynika, iż obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej.”;

b) w § 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli adwokat lub radca prawny ustanowiony przez sąd lub w związku z postępowaniem ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, nie stwierdza podstaw do wniesienia tej skargi lub skargi kasacyjnej, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie o tym stronę oraz sąd, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem albo zawiadomienia go o wyznaczeniu.”;

11) w art. 126 w § 2 w pkt 1 wyraz „korespondencji” zastępuje się wyrazem „doręczeń”;

12) po art. 128 dodaje się art. 128¹ w brzmieniu:

„Art. 128¹. Pismo wnoszone przez stronę zastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej powinno zawierać wyraźnie wyodrębnione oświadczenia, twierdzenia oraz wnioski, w tym wnioski dowodowe. Jeżeli pismo zawiera uzasadnienie, wnioski dowodowe, zgłoszone tylko w tym uzasadnieniu, nie wywołują skutków, jakie ustawa wiąże ze zgłoszeniem ich przez stronę.”;

13) w art. 130^{1a}:

a) w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli pismo procesowe wniesione przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, przewodniczący zwraca pismo bez wezwania do jego poprawienia lub uzupełnienia.”;

b) uchyla się § 4;

14) w art. 132 w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W treści pisma procesowego wniesionego do sądu zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu za pośrednictwem operatora, o którym mowa w art. 165 § 2.”;

15) w art. 133 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub pełnomocnika do doręczeń, pisma sądowe doręcza się tym osobom.”;

16) w art. 135 w § 2 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Przepis art. 139 § 1 stosuje się odpowiednio.”;

17) w art. 136 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Strona będąca przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ma obowiązek zawiadamiać sąd o każdej zmianie adresu do doręczeń, o którym mowa w art. 133 § 2¹. Przepisy § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

18) w art. 139:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób – w urzędzie właściwej gminy. Zawiadomienie o złożeniu pisma umieszcza się w drzwiach mieszkania lub biura adresata lub oddawczej skrzynce pocztowej, ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo złożono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.”;

b) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli stronie będącej przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej nie można doręczyć pierwszego pisma w sprawie w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających lub w § 1 ze względu na nieujawnienie w tej ewidencji zmiany adresu do doręczeń, pismo to doręcza się na adres, pod którym strona zamieszkuje. W razie potrzeby doręczenia stronie pisma w sposób przewidziany w art. 139¹ koszty doręczenia obciążają tę stronę niezależnie od wyniku sprawy.”;

19) w art. 139¹:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli pozwany będący osobą fizyczną, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał wysłanego pod wskazany adres pozwu, innego pisma procesowego lub orzeczenia wywołującego potrzebę podjęcia obrony jego praw, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających ani nie ma zastosowania art. 139 § 2 lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, przewodniczący zawiadamia o tym powoda, przesyłając mu odpis pisma sądowego dla pozwanego i zobowiązując do doręczenia tego odpisu pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli pomimo nieodebrania przez adresata korespondencji aktualność wskazanego w pozwie adresu pozwanego nie budzi wątpliwości.”,

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Powód w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia mu zobowiązania, o którym mowa w § 1, składa do akt potwierdzenie doręczenia korespondencji pozwanemu za pośrednictwem komornika albo zwraca korespondencję wraz z dowodem na piśmie, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie. Po bezskutecznym upływie terminu stosuje się przepis art. 177 § 1 pkt 6.”,

d) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W przypadku wykazania przez powoda dowodem na piśmie, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie, korespondencję przesłaną w sposób przewidziany w art. 139 § 1 uważa się za doręczoną. Późniejsze doręczenie tej korespondencji przez komornika na ten sam adres nie powoduje ponownego rozpoczęcia biegu terminów, które ustawa wiąże z doręczeniem, o czym należy pouczyć pozwanego przy tej czynności.”;

20) po art. 139¹ dodaje się art. 139² w brzmieniu:

„Art. 139². W przypadku, o którym mowa w art. 139¹ § 1, jeżeli powód mieszka lub ma siedzibę za granicą i nie jest zastępowany przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego wykonującego zawód w Rzeczypospolitej

Polskiej, sąd z urzędu nakazuje doręczenie korespondencji pozwanemu za pośrednictwem komornika. Przepis art. 130⁴ § 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.”;

21) w art. 148¹ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o wysłuchanie jej na rozprawie albo przepis szczególny przewiduje taki obowiązek, chyba że pozwany uznał powództwo.”;

22) w art. 156¹ dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Pouczenie, o którym mowa w § 1, może obejmować w szczególności wyrażenie poglądu co do:

- 1) wykładni przepisów prawa mogących znaleźć zastosowanie w sprawie;
- 2) faktów, które na danym etapie sprawy mogą zostać uznane za bezsporne lub dostatecznie wykazane.”;

23) w art. 165 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo w zagranicznej placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu.”;

24) w art. 181 w § 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadku zawieszenia postępowania na wniosek obu stron – nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od daty wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, jeżeli strony we wniosku o zawieszenie nie oznaczyły dłuższego terminu;”;

b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) gdy postępowanie zostało zawieszony wskutek niestawiennictwa stron.”;

25) w art. 183⁵:

a) w § 2 uchyla się zdanie drugie,

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Należności, o których mowa w § 1, w części niewypłaconej przez strony, na wniosek mediatora ustala i przyznaje mediatorowi sąd. We wniosku mediator wskazuje wysokość niewypłaconych należności i zamieszcza oświadczenie o ich niewypłaceniu.

§ 4. Przed przystąpieniem do postępowania mediacyjnego mediator poucza strony o kosztach postępowania mediacyjnego i sposobie pobrania należności mediatora.”;

26) w art. 183¹³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę, z oznaczeniem, czy sąd rozpoznający sprawę jest sądem wskazanym przez strony w trybie określonym w art. 183¹⁴ § 2¹. Strony mogą objąć ugodą również roszczenia nieobjęte pozwem.”;

27) w art. 183¹⁴ po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli ugoda dotyczy roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi, strony wymieniają w ugodzie te postępowania oraz wskazują sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, chyba że prowadziłyby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności sąd doręcza pozostałym sądom wymienionym w ugodzie. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności stanowi podstawę do umorzenia postępowania w zakresie, w jakim dotyczy ono roszczeń objętych ugodą.”;

28) w art. 203¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Podstawą zarzutu potrącenia może być tylko wierzytelność:

- 1) pozwanego z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda, chyba że wierzytelność ta jest niesporna, stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, orzeczeniem sądu polubownego, ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym, zatwierdzoną przez sąd ugodą zawartą przed mediatorem, lub uprawdopodobniona dokumentem potwierdzającym jej uznanie przez powoda;
- 2) o zwrot spełnionego świadczenia przysługująca jednemu z dłużników solidarnych wobec pozostałych współdłużników.”;

29) w art. 205¹ w § 1 uchyla się zdanie drugie;

30) art. 205² otrzymuje brzmienie:

„Art. 205². § 1. Równocześnie z doręczeniem pierwszego pisma sądowego w sprawie poucza się strony o:

- 1) możliwości rozwiązania sporu w drodze ugody zawartej przed sądem lub mediatorem i o wpływie zawarcia ugody na koszty postępowania,

- 2) możliwości ustanowienia pełnomocnika procesowego oraz o tym, że zastępstwo przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego nie jest obowiązkowe,
- 3) obowiązku złożenia pisma przygotowawczego na zarządzenie przewodniczącego, wymogach co do jego treści i skutkach ich niedochowania,
- 4) zwrocie pisma przygotowawczego złożonego bez zarządzenia przewodniczącego

– chyba że strona jest zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Pozwanego poucza się także o czynnościach procesowych, które może lub powinien podjąć, jeżeli nie uznaje żądania pozwu w całości lub części, w szczególności o obowiązku złożenia odpowiedzi na pozew i o wymaganiach co do terminu i formy jej wniesienia, a także o możliwości wydania przez sąd wyroku zaocznego na posiedzeniu niejawnym i o warunkach jego wykonalności.

§ 3. Pouczeń, o których mowa w § 1 i 2, nie udziela się, jeżeli stroną jest Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa osoba prawna, organ emerytalny lub rentowy, bank, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, fundusz inwestycyjny lub dom maklerski, chyba że przewodniczący uzna udzielenie pouczenia za konieczne.”;

31) w art. 205⁴:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Po złożeniu odpowiedzi na pozew, a także gdy odpowiedź na pozew nie została złożona, ale wyrok zaoczny nie został wydany, przewodniczący wyznacza posiedzenie przygotowawcze.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Na posiedzenie przygotowawcze wzywa się do osobistego stawiennictwa strony i ich pełnomocników. Przewodniczący może odstąpić od wzywania strony na posiedzenie przygotowawcze, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że udział pełnomocnika będzie wystarczający. Jeżeli stroną jest podmiot, o którym mowa w art. 205² § 3, wzywa się tylko jej pełnomocnika, chyba że nie został ustanowiony.”;

32) po art. 205⁴ dodaje się art. 205^{4a} w brzmieniu:

„Art. 205^{4a}. § 1. Równocześnie z wezwaniem stron na posiedzenie przygotowawcze strony poucza się o:

- 1) obowiązku udziału w posiedzeniu przygotowawczym;
- 2) obowiązku przedstawienia wszystkich twierdzeń i dowodów najpóźniej na tym posiedzeniu, chyba że wcześniej upłynął termin do złożenia pisma przygotowawczego;
- 3) skutkach niedopełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 1 i 2, w szczególności możliwości obciążenia kosztami postępowania, umorzenia postępowania lub pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów.

§ 2. O obowiązku, o którym mowa w § 1 pkt 1, i skutkach jego niedopełnienia poucza się bezpośrednio stronę, chyba że przewodniczący uznał udział pełnomocnika za wystarczający.

§ 3. Do pouczeń, o których mowa w § 1, przepis art. 205² § 3 stosuje się odpowiednio.”;

33) w art. 205⁵:

a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli w toku posiedzenia przygotowawczego nie udało się rozwiązać sporu, a zachodzą przesłanki rozpoznania sprawy w sposób przewidziany w art. 148¹ § 1, przewodniczący może wyznaczyć posiedzenie niejawne. W takim przypadku przepisu art. 148¹ § 3 nie stosuje się.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Posiedzenie przygotowawcze odbywa się według przepisów o posiedzeniu niejawnym. Z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału, przewodniczący może prowadzić posiedzenie przygotowawcze w taki sposób, jaki uzna za właściwy, a jeżeli przyczyni się to do osiągnięcia celów tego posiedzenia, przestrzeganie przepisów o posiedzeniach sądu nie jest konieczne. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość, z jednoczesną transmisją obrazu i dźwięku. W takim przypadku uczestnicy postępowania nie muszą przebywać w budynku sądu.”,

c) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, postanowienia wydane w toku posiedzenia przygotowawczego ogłasza się w obecności stron i nie podlegają one doręczeniu. Protokół posiedzenia przygotowawczego

zawiera wymienienie wydanych postanowień i stwierdzenie, czy zostały ogłoszone.”,

d) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do udziału w posiedzeniu przygotowawczym są obowiązane osoby wezwane. Sąd dopuści do udziału w postępowaniu przygotowawczym stronę, która mimo braku wezwania stawiła się na posiedzenie.”,

e) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli wezwany na posiedzenie powód lub jego pełnomocnik bez usprawiedliwienia nie stawi się na posiedzenie przygotowawcze, sąd umarza postępowanie, rozstrzygając o kosztach jak przy cofnięciu pozwu, chyba że sprzeciwi się temu obecny na tym posiedzeniu pozwany. Postanowienie doręcza się nieobecnym stronom wraz z uzasadnieniem.”;

34) w art. 205⁹:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Plan rozprawy zawiera rozstrzygnięcia co do wniosków dowodowych stron oraz porządek przeprowadzanych na rozprawie dowodów. Jeżeli na etapie sporządzania planu rozprawy rozstrzygnięcie co do niektórych wniosków dowodowych byłoby niecelowe lub przedwczesne, sąd w planie rozprawy określa warunki lub termin wydania postanowienia dowodowego.”,

b) w § 2 uchyla się pkt 5,

c) uchyla się § 4;

35) art. 205¹⁰ i art. 205¹¹ otrzymują brzmienie:

„Art. 205¹⁰. § 1. Projekt planu rozprawy podpisany przez obecne strony sąd zatwierdza postanowieniem. Projekt planu rozprawy stanowi załącznik do protokołu posiedzenia przygotowawczego. Odmowę lub niemożność złożenia przez stronę podpisu na projekcie planu rozprawy odnotowuje się w protokole.

§ 2. Sąd odmawia zatwierdzenia projektu planu rozprawy, jeżeli uzna, że nie przyczyni się on do sprawnego rozpoznania sprawy lub wyjaśnienia wszystkich okoliczności spornych.

§ 3. W razie sporu co do poszczególnych zagadnień objętych planem rozprawy, odmowy lub niemożności złożenia przez stronę podpisu na projekcie planu rozprawy lub w razie braku podstaw do zatwierdzenia projektu planu rozprawy sąd postanowieniem sporządza plan rozprawy przez spisanie odrębnej sentencji.

§ 4. Plan rozprawy z urzędu doręcza się stronom. Jeżeli plan rozprawy zawiera zobowiązanie adresowane do strony, w szczególności do osobistego stawiennictwa lub przedstawienia dokumentu, doręcza się go bezpośrednio stronie, nawet jeżeli ustanowiła pełnomocnika, z wyjątkiem strony, o której mowa w art. 1135⁵ § 1.

§ 5. Doręczenie planu rozprawy zastępuje zawiadomienie strony o terminach objętych nim posiedzeń i innych czynności, a także zastępuje wezwanie strony do wykonania wskazanych w nim obowiązków, o czym należy stronę pouczyć.

Art. 205¹¹. § 1. Plan rozprawy wiąże sąd w zakresie zawartych w nim rozstrzygnięć, o których mowa w art. 205⁹ § 1. Zmiany planu rozprawy w tym zakresie sąd może dokonać postanowieniem. Zmiana terminów rozprawy następuje w drodze zarządzenia przewodniczącego.

§ 2. W razie potrzeby rozstrzygnięcia o dowodach nieobjętych planem rozprawy sąd wydaje odrębne postanowienie dowodowe.

§ 3. W razie istotnej potrzeby można sporządzić nowy plan rozprawy. Czynności dokonane na podstawie poprzedniego planu rozprawy zachowują moc, chyba że sąd postanowi inaczej. Na zgodny wniosek stron sąd wyznacza kolejne posiedzenie przygotowawcze.

§ 4. Zmiana planu rozprawy lub wyznaczenie kolejnego posiedzenia przygotowawczego nie powoduje otwarcia terminu do zgłaszania nowych twierdzeń i dowodów, chyba że przewodniczący zarządzi inaczej.”;

36) w art. 205¹² § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli wyznaczono posiedzenie przygotowawcze, strona może przytaczać twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej do chwili zatwierdzenia projektu planu rozprawy albo sporządzenia planu rozprawy. Twierdzenia i dowody zgłoszone po zatwierdzeniu projektu planu rozprawy albo sporządzeniu planu rozprawy podlegają pominięciu, chyba że strona uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikła później.”;

37) w art. 224 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli przyczyni się to do sprawniejszego rozpoznania sprawy, a wyznaczanie kolejnych posiedzeń jest zbędne, sąd może zamknąć rozprawę na posiedzeniu niejawnym. Strony należy uprzedzić o możliwości zamknięcia rozprawy i umożliwić im zabranie głosu w piśmie procesowym, w terminie nie krótszym niż 7 dni. Sąd zamyka rozprawę w terminie miesiąca od dnia, w którym

upłynął termin do zabrania głosu przez strony. Postanowienie może być wydane jedynie przez sędziów, przed którymi odbyło się ostatnie posiedzenie jawne poprzedzające bezpośrednio zamknięcie rozprawy.”;

38) art. 226¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 226¹. Ilekroć ustawa przewiduje wysłuchanie stron lub innych osób, stosownie do okoliczności może się to odbyć przez:

- 1) wezwanie stron do złożenia odpowiednich oświadczeń na posiedzeniu albo
- 2) wyznaczenie terminu do zajęcia stanowiska:
 - a) w piśmie procesowym lub
 - b) za pomocą środków porozumiewania się na odległość, o ile dają one pewność co do osoby składającej oświadczenie.”;

39) w art. 278 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli sąd nie wyznaczył osoby biegłego, wskazuje ją przewodniczący.”;

40) w art. 280 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli jest to niezbędne do ustalenia wysokości kosztów sporządzenia opinii lub terminu jej sporządzenia albo pozwoli to na usprawnienie postępowania, przewodniczący może umożliwić wskazanej osobie, jeszcze przed wyznaczeniem jej na biegłego, zapoznanie się w niezbędnym zakresie z aktami sprawy.”;

41) w art. 288 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli opinia jest niezrozumiała, zawiera sprzeczności lub istotne braki, sąd może zarządzić, że przyznanie wynagrodzenia i zwrot wydatków nastąpi po jej uzupełnieniu lub wyjaśnieniu. Na postanowienie sądu zażalenie nie przysługuje.”;

42) po art. 326 dodaje się art. 326¹ w brzmieniu:

„Art. 326¹. Jeżeli do zamknięcia rozprawy doszło na posiedzeniu niejawnym, sąd wydaje wyrok na tym samym posiedzeniu.”;

43) w art. 333 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd może nadać wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza należność z weksła, czeku, dokumentu urzędowego lub dokumentu prywatnego, którego prawdziwość nie została zaprzeczona, oraz jeżeli uwzględni powództwo o naruszenie posiadania.”;

44) w art. 357:

- a) po § 2¹ dodaje się § 2²-2⁴ w brzmieniu:

„§ 2². Ilekroć przepis szczególny nakazuje sądowi uzasadnić z urzędu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, postanowienie to doręcza się z urzędu z uzasadnieniem.

§ 2³. Podlegające zaskarżeniu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd może z urzędu uzasadnić, jeżeli pozwoli to na usprawienie postępowania lub jeżeli postanowienie dotyczy przyznania zwrotu kosztów osobie niebędącej stroną. W takim przypadku postanowienie z uzasadnieniem doręcza się wszystkim stronom lub osobom, których to postanowienie dotyczy.

§ 2⁴. Doręczenie przez sąd z urzędu postanowienia z uzasadnieniem wydanego na posiedzeniu niejawnym zwalnia stronę od obowiązku zgłoszenia wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. O ile przepis szczególny nie nakazuje doręczyć z urzędu postanowienia z uzasadnieniem, uzasadnienie sporządza się w terminie tygodnia od dnia wpływu do właściwego sądu wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, a jeżeli wniosek był dotknięty brakami – od dnia usunięcia tych braków.”,

c) w § 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia następuje w sposób odróżniający je od uzasadnienia postanowienia.”;

45) w art. 367 w § 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Na posiedzeniu niejawnym sąd orzeka w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem wydania postanowienia, o którym mowa w art. 224 § 3, lub wyroku.”;

46) w art. 369 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Terminy, o których mowa w § 1 i 1¹, uważa się za zachowane także wtedy, gdy przed ich upływem strona wniosła apelację do sądu drugiej instancji. W takich przypadkach sąd ten zawiadamia sąd pierwszej instancji o wniesieniu apelacji i żąda przedstawienia akt sprawy.”;

47) w art. 387 w § 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli nie sporządzono pisemnego uzasadnienia wyroku ani transkrypcji wygłoszonego uzasadnienia, a w sprawie została wniesiona skarga kasacyjna lub skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sporządza się je w terminie dwóch tygodni od dnia wpływu skargi do sądu, a jeżeli skarga była dotknięta brakami – od dnia usunięcia tych braków.”;

48) w art. 394:

a) w § 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5¹ w brzmieniu:

„5¹) sprostowanie lub wykładnia orzeczenia albo ich odmowa;”;

b) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem, w tym także w przypadku gdy doręczenie to nastąpiło z urzędu.”;

c) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że stronie przysługuje zażalenie na postanowienie sądu, ale nie określa, jaki sąd ma je rozpoznać, zażalenie rozpoznaje sąd drugiej instancji.”;

49) w art. 394¹ w § 3 wyrazy „art. 397 § 1” zastępuje się wyrazami „art. 397 § 1 i 1¹”;

50) w art. 394^{1a}:

a) w § 1:

– uchyla się pkt 8,

– pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) zwrot zaliczki, zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz wynagrodzenie biegłego, mediatora, kuratora ustanowionego dla strony w danej sprawie i należności świadka, a także koszty przyznane w nakazie zapłaty, jeżeli nie wniesiono środka zaskarżenia od nakazu;”;

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, odrzuca w składzie jednego sędziego zażalenie spóźnione, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne, jak również zażalenie, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.”;

c) w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Okoliczność, o której mowa w zdaniu pierwszym, nie podlega badaniu przez sąd drugiej instancji.”;

51) w art. 394²:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zażalenie do innego składu sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienie tego sądu o odrzuceniu apelacji, postanowienie o odrzuceniu

skargi o wznowienie postępowania i postanowienie o umorzeniu postępowania wywołanego wniesieniem apelacji.”,

b) w § 1¹:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie.”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4¹ w brzmieniu:

„4¹) wynagrodzenie biegłego.”,

c) po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1². Jeżeli zażalenie, o którym mowa w § 1 i 1¹, jest spóźnione, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne albo jego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie, sąd odrzuca je w składzie jednego sędziego. Na postanowienie przysługuje zażalenie do innego składu sądu drugiej instancji.”,

d) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W postępowaniu toczącym się na skutek zażalenia, o którym mowa w § 1–1², przepisy art. 394 § 2 i 3 oraz art. 395–397 stosuje się odpowiednio.”;

52) w art. 395:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W przypadku wniesienia zażalenia sąd pierwszej instancji niezwłocznie przedstawia je wraz z aktami sądowi właściwemu do jego rozpoznania, chyba że zażalenie jest spóźnione lub z mocy prawa niedopuszczalne. W takim przypadku sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, odrzuca zażalenie w składzie jednego sędziego.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Strona przeciwna może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie tygodnia od dnia doręczenia zażalenia, a w przypadkach gdy ustawa przewiduje doręczenie zaskarżonego postanowienia tylko jednej ze stron oraz w przypadkach wskazanych w art. 394^{1a} § 1 pkt 6 – od dnia wniesienia zażalenia.”,

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli zażalenie zarzuca nieważność postępowania lub jest oczywiście uzasadnione, sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, może, nie

przesyłając akt sądowi drugiej instancji, uchylić zaskarżone postanowienie i w miarę potrzeby sprawę rozpoznać na nowo. Od ponownie wydanego postanowienia przysługują środki odwoławcze na zasadach ogólnych.”;

53) w art. 397:

a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Sąd drugiej instancji odrzuca w składzie jednego sędziego zażalenie, jeżeli podlegało ono odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji, jak również zażalenie, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W postępowaniu toczącym się na skutek zażalenia sąd uzasadnia z urzędu postanowienie kończące to postępowanie. W sprawach, w których zażalenie oddalono lub zmieniono treść sentencji zaskarżonego postanowienia, pisemne uzasadnienie sporządza się tylko wówczas, gdy strona zgłosiła wniosek o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem.”;

54) w art. 398²² § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skargę wnosi się do sądu, w którym referendarz sądowy wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia. Jeżeli orzeczenie doręczono bez uzasadnienia, a strona wniosła o jego sporządzenie, termin do wniesienia skargi zaczyna biec od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.”;

55) w art. 398²³ po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Orzeczenia, o których mowa w § 1, doręcza się wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie może ograniczać się do wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia wraz z przytoczeniem przepisów prawa.”;

56) po art. 410 dodaje się art. 410¹ w brzmieniu:

„Art. 410¹. § 1. Niedopuszczalna jest skarga o wznowienie postępowania ponownie wniesiona w tej samej sprawie przez tę samą stronę i oparta na tych samych podstawach, chyba że okoliczności sprawy wykluczają taką ocenę.

§ 2. Do skargi, o której mowa w § 1, przepisy art. 394³ § 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”;

57) w art. 424¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez

jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu nie było i nie jest możliwe.”;

58) w art. 424⁵ w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu nie było ani nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono na podstawie art. 424¹ § 2 – że występuje wyjątkowy przypadek uzasadniający wniesienie skargi;”;

59) w art. 424⁸ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skarga podlega także odrzuceniu, jeżeli zmiana zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu była lub jest możliwa albo jeżeli nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424¹ § 2.”;

60) w art. 431 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W sprawach przewidzianych w niniejszym rozdziale rozstrzygnięcia nie można oprzeć wyłącznie na uznaniu powództwa lub przyznaniu faktów.”;

61) w art. 458¹ w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Nie dotyczy to spraw, o których mowa w art. 458² § 1 pkt 5 i 6, jeżeli jedną ze stron jest konsument, z tym że sprawy te podlegają rozpoznaniu przez sąd gospodarczy.”;

62) w art. 458² w § 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ze stosunku spółki oraz dotyczące roszczeń, o których mowa w art. 21¹²–21¹⁴, art. 291–300, art. 300¹²³–300¹³⁴ i art. 479–490 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, 1488, 2280 i 2436);”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) z umów o roboty budowlane oraz ze ściśle związanych z procesem budowlanym umów służących wykonaniu robót budowlanych;”;

63) uchyla się art. 458³;

64) w art. 458⁴:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pouczeń, o których mowa w § 1, udziela się powodowi niezwłocznie po wniesieniu pozwu, a pozwanemu – równocześnie z

doręczeniem odpisu pozwu. Jeżeli zachodzą przesłanki wydania nakazu zapłaty, pouczeń udziela się równocześnie z doręczeniem nakazu zapłaty.”,

b) uchyla się § 3 i 4;

- 65) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII po dziale IIa dodaje się dział IIb w brzmieniu:

„DZIAŁ IIB

Postępowanie z udziałem konsumentów

Art. 458¹⁴. § 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się w sprawach o roszczenia konsumenta przeciwko przedsiębiorcy oraz o roszczenia przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi, o ile konsument ten jest stroną postępowania.

§ 2. W sprawach rozpoznawanych według przepisów niniejszego działu przepisy o innych postępowaniach odrębnych stosuje się w zakresie, w którym nie są sprzeczne z przepisami niniejszego działu.

§ 3. Przepisy niniejszego działu stosuje się, choćby przedsiębiorca będący stroną postępowania zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej.

§ 4. W sprawach rozpoznawanych według przepisów niniejszego działu konsument może wytoczyć powództwo również przed sąd właściwy dla miejsca swojego zamieszkania. Nie dotyczy to spraw, w których właściwość sądu jest wyłączna.

Art. 458¹⁵. § 1. Przedsiębiorca będący powodem jest obowiązany powołać wszystkie twierdzenia i dowody w pozwie, a będący pozwanym – w odpowiedzi na pozew.

§ 2. Stronie będącej przedsiębiorcą udziela się pouczenia o treści § 1 i 4, jeżeli strona nie jest zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej. Pouczenia udziela się powodowi niezwłocznie po wniesieniu pozwu, a pozwanemu – równocześnie z doręczeniem odpisu pozwu.

§ 3. Doręczając stronie będącej przedsiębiorcą pouczenia o treści § 1 i 4, przewodniczący wzywa stronę, aby w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż dwa tygodnie, powołała wszystkie twierdzenia i dowody.

§ 4. Twierdzenia i dowody powołane z naruszeniem § 1–3 podlegają pominięciu, chyba że strona będąca przedsiębiorcą uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikła później. W takim przypadku dalsze twierdzenia i dowody na ich poparcie powinny być

powołane w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym ich powołanie stało się możliwe lub wynikała potrzeba ich powołania.

Art. 458¹⁶. Jeżeli strona będąca przedsiębiorcą przed wytoczeniem powództwa zaniechała próby dobrowolnego rozwiązania sporu, uchyliła się od udziału w niej lub uczestniczyła w niej w złej wierze i przez to przyczyniła się do zbędnego wytoczenia powództwa lub wadliwego określenia przedmiotu sprawy, niezależnie od wyniku sprawy sąd może obciążyć tę stronę kosztami procesu w całości lub części, a w uzasadnionych przypadkach nawet podwyższyć je, jednak nie więcej niż dwukrotnie.”;

66) w art. 461 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Przepis art. 44² stosuje się odpowiednio, jeżeli stroną jest sąd będący pracodawcą.”;

67) w art. 477⁹:

a) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Organ rentowy lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności niezwłocznie, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu.”;

b) dodaje się § 7 w brzmieniu:

„§ 7. Jeżeli organ rentowy lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, pomimo upływu terminu nie przekazał odwołania wraz z aktami sprawy do sądu, ubezpieczony albo osoba odwołująca się od orzeczenia zespołu może wnieść ponaglenie. Do postępowania wszczętego na skutek ponaglenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185).”;

68) art. 479⁵⁵ otrzymuje brzmienie:

„Art. 479⁵⁵. Przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁴⁷–479⁵³ stosuje się odpowiednio do zażaleń na postanowienia Prezesa Urzędu.”;

69) art. 479⁶⁶ otrzymuje brzmienie:

„Art. 479⁶⁶. Przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁵⁸–479⁶⁴ stosuje się odpowiednio do zażaleń na postanowienia Prezesa Urzędu.”;

70) w art. 479⁸⁵ uchyla się zdanie drugie;

- 71) po art. 505¹ dodaje się art. 505^{1a} w brzmieniu:
„Art. 505^{1a}. W sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, przepisu art. 148¹ § 3 nie stosuje się.”;
- 72) w art. 505⁸ § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. W sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, uzasadnienie wyroku ogranicza się do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Od uznania sądu opartego na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy zależy rozszerzenie tego uzasadnienia o pozostałą treść określoną w art. 327¹ § 1.”;
- 73) w art. 505¹⁰ w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„W tym samym składzie sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie na postanowienie wydane przez sąd pierwszej instancji.”;
- 74) w art. 505¹² § 1¹ otrzymuje brzmienie:
„§ 1¹. W sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, przepisu § 1 nie stosuje się, a zaskarżony wyrok może zostać uchylony tylko w przypadkach określonych w art. 386 § 2 i 3.”;
- 75) w art. 505¹⁸ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Jeżeli europejski nakaz zapłaty, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1896/2006, może zostać wydany tylko co do części roszczenia i powód wyraża na to zgodę, sprawę co do pozostałej części roszczenia sąd przekazuje do sądu według właściwości ogólnej. W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.”;
- 76) w art. 505¹⁹ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W razie wniesienia sprzeciwu zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1896/2006, europejski nakaz zapłaty traci moc, a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej. W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.”;
- 77) w art. 505²⁷ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Przepisy art. 505⁹, art. 505¹⁰, art. 505¹² § 1 i 3 oraz art. 505¹³ stosuje się.”;
- 78) w art. 509¹ dodaje się § 5 w brzmieniu:
„§ 5. Przepisu art. 398²² § 4 nie stosuje się do orzeczeń co do istoty sprawy wydawanych przez referendarza sądowego.”;

- 79) po art. 511¹ dodaje się art. 511^{1a} w brzmieniu:
„Art. 511^{1a}. Przepis art. 139¹ stosuje się, jeżeli w razie nieodebrania przesyłki przez uczestnika postępowania przewodniczący uzna doręczenie pisma za pośrednictwem komornika za konieczne.”;
- 80) w art. 518¹:
a) § 3a oznacza się jako § 3¹ i dodaje się § 3² w brzmieniu:
„§ 3². O ile przepis szczególny nie stanowi inaczej, orzeczenie co do istoty sprawy wydawane przez referendarza sądowego doręcza się wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie może ograniczać się do wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia wraz z przytoczeniem przepisów prawa.”;
b) w § 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w innych przypadkach niż wymienione w pkt 1 – od dnia doręczenia zawiadomienia uczestnika o dokonaniu czynności lub postanowienia oddalającego wniosek o dokonanie czynności;”;
- 81) w art. 569 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Właściwy wyłącznie jest sąd opiekuńczy miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie ma dotyczyć, a w braku miejsca zamieszkania – sąd opiekuńczy miejsca jej pobytu. Jeżeli brak tej podstawy, właściwy jest sąd opiekuńczy ostatniego miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie ma dotyczyć, a w braku miejsca zamieszkania – sąd opiekuńczy ostatniego miejsca jej pobytu. Jeżeli brak i tej podstawy właściwy jest sąd rejonowy dla m.st. Warszawy.”;
- 82) w art. 622 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Gdy wszyscy współwłaściciele złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, sąd wyda postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli spełnione zostaną wymagania, o których mowa w art. 621, a projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.”;
- 83) w art. 626¹⁰ w § 1² zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Na wniosek uczestnika postępowania, zawarty w akcie notarialnym albo w odrębnym piśmie, zawiadomienie o wpisie doręcza się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, na konto wskazane w tym systemie.”;
- 84) art. 691² i art. 691³ otrzymują brzmienie:
„Art. 691². Właściwy jest sąd miejsca siedziby przedsiębiorstwa, z którego działalnością wiąże się przedmiot sporu.

Art. 691³. W sprawach, o których mowa w art. 691¹, zdolność sądową mają ponadto dyrektor przedsiębiorstwa, działający w tym charakterze, oraz rada pracownicza przedsiębiorstwa.”;

85) uchyla się art. 691⁶;

86) art. 691⁸ otrzymuje brzmienie:

„Art. 691⁸. Koszty postępowania obciążające zarówno radę pracowniczą, jak i dyrektora przedsiębiorstwa ponosi przedsiębiorstwo.”;

87) w art. 730¹ po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. W sprawach wymienionych w art. 479⁸⁹ sąd w ramach oceny czy uprawdopodobniono roszczenie bierze pod uwagę prawdopodobieństwo unieważnienia prawa wyłącznego w innym toczącym się postępowaniu. Okoliczność tę ustala się w oparciu o informacje pochodzące od stron, chyba że jest ona znana sądowi z urzędu.”;

88) w art. 736 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. W sprawach wymienionych w art. 479⁸⁹ wniosek powinien zawierać ponadto informację, czy toczy lub toczyło się postępowanie w przedmiocie unieważnienia prawa wyłącznego albo oświadczenie strony lub uczestnika postępowania o braku wiedzy o takim postępowaniu.”;

89) w art. 741 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji o udzieleniu zabezpieczenia, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

§ 2. Zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji rozpoznaje sąd drugiej instancji. Na postanowienie sądu drugiej instancji przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu.”;

90) w art. 755 po § 2¹ dodaje się § 2² i 2³ w brzmieniu:

„§ 2². W sprawach wymienionych w art. 479⁸⁹ sąd udziela zabezpieczenia po wysłuchaniu obowiązanego, chyba że konieczne jest natychmiastowe rozstrzygnięcie wniosku. Nie dotyczy to sposobów zabezpieczenia w całości podlegających wykonaniu przez komornika albo polegających na ustanowieniu zarządu nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym.

§ 2³. W sprawach wymienionych w art. 479⁸⁹ sąd oddala wniosek o udzielenie zabezpieczenia, jeżeli został on złożony po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym

strona lub uczestnik postępowania powziął wiadomość o naruszeniu przysługującego mu prawa wyłącznego.”;

91) po art. 758 dodaje się art. 758¹ w brzmieniu:

„Art. 758¹. Jeżeli stroną lub uczestnikiem postępowania egzekucyjnego jest sąd właściwy do podjęcia czynności, przepisu art. 44² nie stosuje się.”;

92) w art. 759²:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do pism wysyłanych przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym przepisu art. 139¹ nie stosuje się.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Komornik może, na wniosek strony, doręczać jej odpisy pism za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Odpisy pism doręczanych w ten sposób nie wymagają dodatkowego uwierzytelnienia przez komornika. W przypadku nieodebrania pisma przez adresata, doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni, licząc od dnia wysłania pisma za pośrednictwem ePUAP.”;

93) w art. 766¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd z urzędu uzasadnia i doręcza wraz z uzasadnieniem, gdy stronie przysługuje środek zaskarżenia, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;

94) w art. 767 § 3² otrzymuje brzmienie:

„§ 3². O możliwości wniesienia skargi na urzędowym formularzu oraz o sposobie, w jaki jest on udostępniany, komornik poucza dłużnika przy pierwszej czynności egzekucyjnej, a także strony i uczestników obecnych podczas czynności dokonywanej poza kancelarią, chyba że czynność ta podlega zaskarżeniu skargą w formie ustnej. Komornik doręcza urzędowy formularz skargi na żądanie strony lub uczestnika, jeżeli urzędowego formularza skargi dotąd im nie doręczono.”;

95) w art. 767^{3a} § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli wniesiono skargę na postanowienie referendarza sądowego wydane na podstawie art. 398²² § 4, ponowne wydanie postanowienia na tej podstawie przez referendarza sądowego nie jest dopuszczalne.”;

96) w art. 767⁴:

a) § 1¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 1¹. Zażalenie rozpoznaje sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, w składzie trzech sędziów, orzekając jako sąd drugiej instancji. Przepis art. 394^{1a} § 3 stosuje się.”,

b) po § 1¹ dodaje się § 1²–1⁴ w brzmieniu:

„§1². Zażalenie na postanowienie:

- 1) którego przedmiotem są czynności w sprawach wymienionych w art. 759 § 1¹ pkt 4–6,
- 2) wydane w wyniku rozpoznania zarzutów przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości,
- 3) wydane na podstawie art. 1037 § 1
– rozpoznaje sąd drugiej instancji.

§ 1³. Sąd, o którym mowa w § 1¹ zdanie pierwsze, może przekazać zażalenie do rozpoznania sądowi drugiej instancji, jeżeli przemawia za tym waga zaskarżonego orzeczenia lub jego precedensowy charakter. Sąd drugiej instancji w razie stwierdzenia braku podstaw do rozpoznania zażalenia zwraca sprawę sądowi właściwemu.

§ 1⁴. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie w składzie jednego sędziego.”;

97) w art. 770 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli w sprawie zachodzi konieczność sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, komornik ustala koszty egzekucji przed przystąpieniem do sporządzenia planu podziału, z wyjątkiem planu podziału, do którego stosuje się przepis art. 1029. Kosztów egzekucji nie ustala się także przed dokonaniem podziału bieżąco uzyskiwanych w toku egzekucji sum, jeżeli wysokość sumy nie przekracza jednorazowo dwóch tysięcy złotych. Postanowienie w przedmiocie kosztów egzekucji jest wydawane łącznie we wszystkich sprawach, których dotyczy plan podziału.”;

98) w art. 782¹ w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że objęte tytułem egzekucyjnym roszczenie uległo przedawnieniu, chyba że wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia; sąd nie bada przedawnienia odsetek wymagalnych po powstaniu tytułu egzekucyjnego.”;

99) art. 784 i art. 785 otrzymują brzmienie:

„Art. 784. Celem uzyskania klauzuli wykonalności tytułu pochodzącego od organu administracji rządowej lub samorządowej lub sądu szczególnego, który sam nie nadaje klauzuli, wierzyciel złoży sądowi w razie potrzeby oprócz tytułu także ich zaświadczenie, że tytuł podlega wykonaniu.

Art. 785. Jeżeli do uzyskania klauzuli wykonalności potrzebne jest zaświadczenie lub dokument, które według ustawy organy administracji rządowej lub samorządowej są obowiązane wydać dłużnikowi, wierzyciel może również żądać ich wydania. Gdy wierzyciel nie może uzyskać zaświadczenia lub dokumentu albo gdy chodzi o nadanie klauzuli z urzędu, wydanie ich zarządza sąd.”;

100) w art. 797 w § 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Przepisu art. 130^{1a} § 1 nie stosuje się.”;

101) po art. 800 dodaje się art. 800¹ w brzmieniu:

„Art. 800¹. § 1. Organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji, jeżeli:

- 1) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 199 § 1, albo
- 2) przepis szczególny tak stanowi, albo
- 3) wniosek o wszczęcie egzekucji z innych przyczyn jest niedopuszczalny.

§ 2. W razie odmowy wszczęcia egzekucji organ egzekucyjny wstrzymuje się z dalszymi czynnościami, a wniosek o wszczęcie egzekucji nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z jego złożeniem.”;

102) w art. 801 § 2–4 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Jeżeli zachodzą wątpliwości, czy wniosek o podjęcie określonych czynności egzekucyjnych lub żądanie złożenia wyjaśnień lub udzielenia informacji w trybie art. 761 są niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku egzekucji, lub zachodzą uzasadnione podstawy do przyjęcia, że zostały złożone wyłącznie w celu szykanowania dłużnika, komornik może zobowiązać wierzyciela do uzasadnienia wniosku pod rygorem obciążenia wierzyciela kosztem bezskutecznych czynności podjętych na jego skutek – niezależnie od wyniku sprawy.

§ 3. Komornik oddali wniosek, o którym mowa w § 2, jeżeli w świetle okoliczności sprawy lub innych prowadzonych przeciwko temu samemu dłużnikowi postępowań egzekucyjnych jest wysoce prawdopodobne, że wniosek nie przyczyni się do zapewnienia prawidłowego toku egzekucji lub zachodzą uzasadnione podstawy do przyjęcia, że został on złożony wyłącznie w celu szykanowania dłużnika.

§ 4. Jeżeli pomimo skierowania egzekucji do oznaczonych przez wierzyciela składników majątku dłużnika lub podjęcia czynności przewidzianych w § 1 pkt 1 oraz odebrania od dłużnika wykazu majątku nie udało się ustalić majątku dłużnika pozwalającego nawet na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych, komornik może wysłuchać wierzyciela w sposób przewidziany w art. 827 § 1. W takim przypadku warunkiem żądania przez wierzyciela dalszego prowadzenia egzekucji jest zlecenie komornikowi poszukiwania majątku dłużnika.”;

103) w art. 804 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 1¹, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji bez wzywania wierzyciela do uzupełnienia braków wniosku. Nie dotyczy to przedawnienia odsetek wymagalnych po powstaniu tytułu wykonawczego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”;

104) w art. 804²:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadku niezłożenia przez wnioskodawcę dokumentów, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji bez wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia braków wniosku.”,

b) w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku, o którym mowa w § 2, odpis postanowienia doręcza się tylko wnioskodawcy.”;

105) po art. 804² dodaje się art. 804³ w brzmieniu:

„Art. 804³. Przepisy art. 804¹ oraz art. 804² § 1 nie mają zastosowania, jeżeli z przedłożonych przez wierzyciela dokumentów wynika, że przeniesienie uprawnienia:

- 1) ma charakter warunkowy, chyba że chodzi o warunek zawieszający, który spełnił się przed złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, a wierzyciel przedłożył dokument potwierdzający spełnienie warunku, albo
- 2) nastąpiło na rzecz podmiotu mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.”;

106) w art. 805 po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1². Pouczeń, o których mowa w § 1 zdanie drugie oraz w 1¹, dokonuje się przez wskazanie stronie adresu strony internetowej Krajowej Rady Komorniczej, na

której jest przytoczona treść wymienionych przepisów oraz zawarte pouczenie o prawie i sposobie złożenia wniosku o ograniczenie egzekucji. Na żądanie dłużnika komornik przesyła pouczenia w postaci papierowej.”;

107) w art. 813 w § 2 wyrazy „art. 280” zastępuje się wyrazami „art. 280 § 1”;

108) po art. 818 dodaje się art. 818¹ w brzmieniu:

„Art. 818¹. § 1. Braki w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej dłużnikiem nie stanowią podstawy do zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

§ 2. Informację o brakach uniemożliwiających działanie dłużnika komornik przekazuje wraz z aktami sprawy sądowi, który z urzędu ustanowi kuratora, jeżeli jest to konieczne dla ochrony interesów dłużnika, a majątek dłużnika wystarcza na pokrycie kosztów z tym związanych. W razie potrzeby komornik wstrzymuje się z czynnościami do momentu wydania postanowienia w przedmiocie ustanowienia kuratora.

§ 3. Doręczenie pisma kuratorowi dokonane w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania przez komornika informacji o uzupełnieniu braków w zakresie organów jednostki organizacyjnej będącej dłużnikiem jest skuteczne wobec dłużnika.

§ 4. W razie wystąpienia potrzeby ponownego ustanowienia kuratora w tej samej sprawie z przyczyn, o których mowa w § 1, sąd w miarę możliwości wyznaczy na kuratora tę samą osobę co poprzednio. Nie stoi to na przeszkodzie ponownemu przyznaniu wynagrodzenia kuratorowi.

§ 5. Koszty ustanowienia kuratora obciążają dłużnika i zwraca się je sądowi po ich wyegzekwowaniu, z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi należnościami.”;

109) art. 820 otrzymuje brzmienie:

„Art. 820. § 1. Organ egzekucyjny zawiesza postępowanie na wniosek wierzyciela, chyba że wniosek ten zmierza jedynie do przedłużenia postępowania. Zawieszenie postępowania nie stoi na przeszkodzie jego umorzeniu, jeżeli w tym czasie ujawnią się okoliczności, o których mowa w art. 824 § 1.

§ 2. Na wniosek dłużnika postępowanie ulega zawieszeniu, jeżeli sąd zawiesił natychmiastową wykonalność tytułu lub wstrzymał jego wykonanie albo dłużnik złożył zabezpieczenie konieczne według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji.”;

110) w art. 824 w § 1¹ dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Jeżeli jednak postępowanie zawieszono z uwagi na śmierć dłużnika lub utratę przez niego zdolności procesowej, termin, o którym mowa w § 1 pkt 4, biegnie od daty wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania.”;

111) w art. 825 pkt 1¹ otrzymuje brzmienie:

„1¹) gdy zażąda tego dłużnik, jeżeli przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że przed tym dniem nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany;”;

112) w art. 837 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zastrzeżenie nie jest konieczne, jeżeli świadczenie zostało zasądzone od nabywcy majątku, zarządcy ustanowionego przez sąd, kuratora spadku, wykonawcy testamentu lub zarządcy sukcesyjnego z powierzonego im majątku albo Skarbu Państwa lub gminy jako spadkobiercy.”;

113) w art. 867 po § 1⁴ dodaje się § 1⁵ w brzmieniu:

„§ 1⁵. Podmiot zobowiązany do udostępnienia obwieszczenia usuwa je niezwłocznie po upływie wskazanego w obwieszczeniu terminu licytacji.”;

114) art. 867³ otrzymuje brzmienie:

„Art. 867³. § 1. Postąpienie nie może wynosić mniej niż pięć procent ceny wywołania, z zaokrągleniem wzwyż do pełnych złotych.

§ 2. Zaofiarowana cena przestaje wiązać, gdy inny licytant zaofiarował cenę wyższą.”;

115) w art. 879² w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli ruchomość została zajęta na zaspokojenie kilku wierzytelności dochodzonych w różnych postępowaniach, sprzedaży ruchomości w drodze licytacji elektronicznej dokonuje się, jeżeli zażądał tego którykolwiek z wierzycieli.”;

116) w art. 879⁴:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Obwieszczenie o sprzedaży ruchomości w drodze licytacji elektronicznej zamieszcza się na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej co najmniej tydzień przed terminem licytacji, a w przypadku rzeczy określonych w art. 864 § 2 w terminie 3 dni przed terminem licytacji. Przepisów art. 867 § 1¹ i 1² nie stosuje się.

§ 3. W obwieszczeniu o sprzedaży ruchomości w drodze licytacji elektronicznej wskazuje się przedmiot oraz warunki licytacji, sumę oszacowania i cenę wywołania oraz miejsce i czas, w których można oglądać ruchomość, a ponadto zdjęcie lub zdjęcia ruchomości podlegającej sprzedaży, informację o chwili rozpoczęcia i o chwili zakończenia licytacji oraz informację o tym, że warunkiem udziału w licytacji jest złożenie rękoi. W obwieszczeniu o licytacji elektronicznej zamieszcza się wzmiankę, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przybicia na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie ruchomości od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję. W obwieszczeniu o licytacji elektronicznej komornik poucza o treści art. 879⁵, art. 879⁶ § 1 i 2¹, art. 879⁷ § 3 i art. 879⁹.”,

- b) uchyla się § 4,
- c) dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:

„§ 5. Krajowa Rada Komornicza usuwa obwieszczenie o sprzedaży ruchomości w drodze licytacji elektronicznej z upływem dnia zakończenia przetargu.

§ 6. Doręczając dłużnikowi i wierzycielowi obwieszczenie o licytacji komornik poucza o treści art. 879⁷ § 1 i 3.”;

117) art. 879⁵ otrzymuje brzmienie:

„Art. 879⁵. § 1. Rękojmię należy złożyć na rachunek bankowy komornika najpóźniej na 2 dni robocze przed rozpoczęciem przetargu. Za datę złożenia rękoi przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego komornika. Przepisu art. 867¹ § 4 nie stosuje się.

§ 2. Przed przystąpieniem do licytacji licytant zobowiązany jest do podania w systemie teleinformatycznym danych niezbędnych do wydania postanowienia o przybiciu: numeru PESEL, numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość i oświadczenia, czy pozostaje w związku małżeńskim, a jeżeli tak, czy ruchomość zamierza nabyć do majątku wspólnego czy osobistego, oraz do wskazania, czy licytuje we własnym imieniu czy jako pełnomocnik innej osoby, a także innych danych, jeżeli potrzeba ich podania wynika z przepisów odrębnych ustaw. Jeżeli licytant bierze udział w licytacji jako pełnomocnik innej osoby, powinien zgłosić ten fakt najpóźniej na 5 dni przed terminem licytacji.

§ 3. W razie potrzeby komornik niezwłocznie wzywa licytanta, pod rygorem niedopuszczenia do udziału w przetargu, do uzupełnienia danych, o których mowa w § 2, lub do złożenia rękojmi. Jeżeli licytant występuje w imieniu innej osoby wzywa się go, pod rygorem niedopuszczenia do udziału w przetargu, do przedłożenia utrwalonej w postaci elektronicznej kopii pełnomocnictwa w terminie 3 dni, nie później niż dzień przed terminem licytacji. Wezwania dokonuje się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

§ 4. Licytant, który licytuje we własnym imieniu i nie ma obowiązku złożenia rękojmi, może przystąpić do przetargu aż do momentu jego zakończenia.

§ 5. Komornik potwierdza fakt złożenia rękojmi, podania danych lub złożenia dokumentów, o których mowa w § 2 i 3, niezwłocznie po ich otrzymaniu, poprzez dopuszczenie licytanta do udziału w przetargu. O odmowie dopuszczenia do przetargu zawiadamia się zainteresowanego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;

118) w art. 879⁶:

a) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli w ciągu 5 minut przed planowanym terminem zakończenia przetargu zgłoszono postąpienie, termin ten ulega odroczeniu o 5 minut. Jeżeli w dodatkowym czasie zgłoszono dalsze postąpienie, termin zakończenia przetargu podlega każdorazowo odroczeniu o kolejne 5 minut, aż do momentu gdy ustaną postąpienia.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Komornik natychmiast po zakończeniu licytacji elektronicznej udziela przybicia osobie ofiarującej najwyższą cenę w chwili zakończenia licytacji elektronicznej. Jeżeli jednak do udzielenia przybicia niezbędne jest przedłożenie oryginału pełnomocnictwa do udziału w przetargu, przybicie następuje niezwłocznie po jego złożeniu, o czym należy poinformować uczestników przetargu przez obwieszczenie w systemie teleinformatycznym. Przybicie jest udzielane w systemie teleinformatycznym.”,

c) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Komornik wstrzyma się z udzieleniem przybicia do czasu przedłożenia oryginału pełnomocnictwa do udziału w przetargu. W takim przypadku komornik obwieszcza o tym fakcie w systemie teleinformatycznym niezwłocznie po zakończeniu licytacji, wzywając jednocześnie licytanta za

pośrednictwem systemu teleinformatycznego do przedłożenia oryginału pełnomocnictwa w terminie 3 dni, pod rygorem odmowy udzielenia przybicia.”;

119) art. 879⁷ i art. 879⁸ otrzymują brzmienie:

„Art. 879⁷. § 1. O fakcie udzielenia przybicia obwieszcza się w systemie teleinformatycznym niezwłocznie po jego udzieleniu, przy czym dane nabywcy nie podlegają ujawnieniu. Zawiadomienie o przybiciu doręcza się nabywcy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

§ 2. Osoby, których nie dopuszczono do przetargu, mogą złożyć skargę w terminie 3 dni od dnia odmowy dopuszczenia do przetargu, a licytanci mogą złożyć skargę na przebieg przetargu w terminie 3 dni od dnia jego zakończenia. Skargę składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

§ 3. Wierzyciel lub dłużnik mogą złożyć skargę na udzielenie przybicia w razie naruszenia przepisów o najniższej cenie nabycia, o przebiegu przetargu lub o wyłączeniu od udziału w przetargu – w terminie 3 dni od dnia obwieszczenia o udzieleniu przybicia w systemie teleinformatycznym. Skargę można złożyć za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o ile skarżący posiada w tym systemie konto.

§ 4. W razie nieuwzględnienia skargi komornik niezwłocznie po jej wniesieniu przekazuje sądowi poświadczony przez siebie odpis skargi, wraz z protokołem z przebiegu przetargu lub innymi dokumentami niezbędnymi do jej rozpoznania.

Art. 879⁸. W razie wniesienia skargi, o której mowa w art. 879⁷ § 2 lub 3, termin dla nabywcy do zrzeczenia się nabycia ruchomości wynosi miesiąc od dnia zakończenia przetargu. Zrzeczenie dokonywane jest wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;

120) w art. 879⁹ zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Za datę zapłaty ceny nabycia przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego komornika.”;

121) w art. 929 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zajęcie obejmuje także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1. Do odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych przepisu art. 831 § 1 pkt 5 nie stosuje się, a uzyskane w toku egzekucji świadczenia wchodzi w skład sumy uzyskanej w egzekucji.”;

122) w art. 930:

a) w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie, a kolejni wierzyciele dłużnika mogą przyłączyć się do prowadzonej egzekucji.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Zajęcie nieruchomości, o której mowa w § 1, przez wierzycieli nabywcy jest dopuszczalne. Postępowanie prowadzone przez wierzyciela nabywcy podlega jednak zawieszeniu na czas trwania postępowania egzekucyjnego wszczętego wcześniej przeciwko dłużnikowi będącemu zbywcą nieruchomości. W razie uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności nieruchomości wydanego w postępowaniu prowadzonym przeciwko dłużnikowi będącemu zbywcą nieruchomości, postępowanie prowadzone co do tej samej nieruchomości celem zaspokojenia wierzycieli nabywcy, o którym mowa w § 1, podlega umorzeniu.”;

123) art. 940 i art. 941 otrzymują brzmienie:

„Art. 940. § 1. Z dochodów z nieruchomości zarządca pokrywa bezpośrednio konieczne wydatki, połączone z zarządem, w następującej kolejności:

- 1) koszty egzekucji w postaci wynagrodzenia w ustalonej przez sąd wysokości oraz zwrot własnych wydatków;
- 2) bieżące należności pracowników zatrudnionych w nieruchomości lub w przedsiębiorstwach znajdujących się na niej i należących do dłużnika;
- 3) bieżące należności podatkowe z nieruchomości oraz bieżące należności z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników wymienionych w pkt 2;
- 4) zobowiązania związane z wykonywaniem zarządu;
- 5) należności z tytułu ubezpieczenia nieruchomości, jej przynależności i pożytków.

§ 2. Nadwyżki dochodów uzyskane po pokryciu wydatków, o których mowa w § 1, zarządca przekazuje nie rzadziej niż raz w roku komornikowi, który pokrywa z nich przypadające w toku zarządu należności wierzycieli alimentacyjnych.

Art. 941. Nadwyżkę dochodów pozostałą po zaspokojeniu należności, o których mowa w art. 940 § 2, za czas do dnia przejścia własności nieruchomości na nabywcę, komornik składa na rachunek depozytowy Ministra Finansów. Nadwyżka

ta wchodzi w skład sumy uzyskanej w egzekucji. Jeżeli egzekucja ulega umorzeniu, nadwyżkę tę otrzymuje dłużnik, z uwzględnieniem art. 985 § 1¹.”;

124) w art. 945:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Komornik wzywa ponadto przez obwieszczenie publiczne w budynku sądowym oraz na stronie internetowej Krajowej Rady Komorniczej uczestników, o których nie ma wiadomości, oraz inne osoby, które roszczą sobie prawa do nieruchomości i przedmiotów razem z nią zajętych, aby przed ukończeniem opisu i oszacowania zgłosiły swoje prawa.”,

b) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Poza informacjami, o których mowa w § 2, w obwieszczeniu wymienia się nadto:

1) nieruchomość, która ma być przedmiotem opisu i oszacowania, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego, wraz z podaniem numeru księgi wieczystej lub z oznaczeniem zbioru dokumentów i sądu, w którym zbiór jest prowadzony, a także imienia i nazwiska dłużnika, z wyłączeniem innych danych osobowych pozwalających go zidentyfikować;

2) termin i miejsce opisu i oszacowania.”,

c) po § 3 dodaje się § 3¹ w brzmieniu:

„§ 3¹. Niezwłocznie po upływie wskazanego w obwieszczeniu terminu opisu i oszacowania podmiot zobowiązany do jego udostępnienia usuwa obwieszczenie.”,

d) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli opis i oszacowanie nie zostały ukończone w terminie podanym w zawiadomieniu, komornik o fakcie ukończenia opisu i oszacowania zawiadomi znanych mu uczestników.”;

125) w art. 950 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli opis i oszacowanie nie zostały ukończone w terminie podanym w zawiadomieniu termin do zaskarżenia liczy się od dnia doręczenia uczestnikowi zawiadomienia, o którym mowa w art. 945 § 4.”;

126) w art. 948 § 1–2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Podstawą oszacowania nieruchomości jest operat szacunkowy sporządzony przez biegłego uprawnionego do określania wartości nieruchomości

zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 oraz z 2022 r. poz. 1846). Celem sporządzenia operatu szacunkowego, w rozumieniu art. 156 ust. 3 tej ustawy, jest dokonanie oszacowania nieruchomości. Oszacowania nieruchomości można również dokonać na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego na potrzeby obrotu rynkowego w okresie roku przed terminem opisu i oszacowania nieruchomości, jeżeli jego treść odpowiada wymogom oszacowania nieruchomości w egzekucji z nieruchomości.

§ 1¹. Jeżeli wniosek o wszczęcie nowej egzekucji złożono do tego samego komornika w terminie trzech lat od daty umorzenia egzekucji, w toku której dokonano opisu i oszacowania nieruchomości, nowego oszacowania dokonuje się tylko na wniosek wierzyciela lub dłużnika. Dłużnik może złożyć taki wniosek w terminie dwóch tygodni od daty doręczenia mu wezwania do zapłaty, o czym należy go pouczyć przy doręczeniu wezwania. W toku nowej egzekucji od sporządzenia protokołu opisu i oszacowania nieruchomości można odstąpić wyłącznie w przypadku, jeżeli od dnia przeprowadzenia poprzedniego opisu i oszacowania minął mniej niż rok, a w okresie tym nie zaszły zmiany w stanie nieruchomości.

§ 2. W oszacowaniu poza wartością całej nieruchomości należy podać osobno wartość przynależności i pożytków, a także części nieruchomości, która zgodnie z art. 946 może zostać wydzielona celem wystawienia oddzielnie na licytację. Wartości powyższe należy podać zarówno z uwzględnieniem, jak i bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia, oraz wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.”;

127) w art. 953 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nieruchomość, która ma być sprzedana, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego, wraz z podaniem numeru księgi wieczystej lub z oznaczeniem zbioru dokumentów i sądu, w którym zbiór jest prowadzony, a także imienia i nazwiska dłużnika, z wyłączeniem innych danych osobowych pozwalających go zidentyfikować”;

128) w art. 955 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Podmiot zobowiązany do udostępnienia obwieszczenia usuwa je niezwłocznie po upływie wskazanego w obwieszczeniu terminu licytacji.”;

129) uchyla się art. 966;

130) w art. 968 uchyla się § 2;

131) w art. 973 uchyla się pkt 5;

132) w art. 985 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli w toku egzekucji uzyskano sumy, o których mowa w art. 929 § 2 lub art. 941, przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego sporządza się plan podziału tych sum, z uwzględnieniem pierwszeństwa przysługującego należnościom zabezpieczonym hipoteką lub zastawem rejestrowym. Przepis art. 1036¹ stosuje się.”;

133) w art. 986¹ po § 3 dodaje się § 3¹ w brzmieniu:

„§ 3¹. Jeżeli w ciągu 5 minut przed planowanym terminem zakończenia przetargu zgłoszono postąpienie, termin ten ulega odroczeniu o 5 minut. Jeżeli w dodatkowym czasie zgłoszono dalsze postąpienie, termin zakończenia przetargu podlega każdorazowo odroczeniu o kolejne 5 minut, aż do momentu gdy ustaną postąpienia.”;

134) w art. 986⁴:

a) w § 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Nie podlegają ujawnieniu zawarte w protokole opisu i oszacowania nieruchomości dane osobowe stron i innych uczestników postępowania.”,

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Krajowa Rada Komornicza usuwa obwieszczenie o sprzedaży nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej z upływem dnia wskazanego jako termin zakończenia przetargu.”;

135) w art. 986⁶ po wyrazach „art. 981,” dodaje się wyrazy „art. 986¹ § 3¹,”;

136) w art. 986¹⁰ w § 2 uchyla się zdanie pierwsze;

137) w art. 1013⁶ w § 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W obwieszczeniu o licytacji podaje się także informacje, o których mowa w art. 953 § 1 pkt 1, 3, 6 i 7.”;

138) w art. 1025:

a) w § 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) należności alimentacyjne wymagalne;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2¹ w brzmieniu:

„2¹) należności alimentacyjne przyszłe – w wysokości stanowiącej równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres roku – na każdego wierzyciela prowadzącego egzekucję;”,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i koszty zwykłego pogrzebu dłużnika;”;

b) po § 3¹ dodaje się § 3² w brzmieniu:

„§ 3². Sumy przypadające na poczet należności alimentacyjnych niewymagalnych w dniu sporządzenia planu podziału pozostawia się na rachunku depozytowym Ministra Finansów. Komornik podejmuje zdeponowane środki, jeżeli zaspokojenie bieżących należności alimentacyjnych nie jest możliwe w inny sposób.”;

c) dodaje się § 7 i 8 w brzmieniu:

„§ 7. Z kwoty przypadającej dłużnikowi po zaspokojeniu wszystkich wierzytelności, o których mowa w § 1–6, pozostawia się na rachunku depozytowym Ministra Finansów sumę stanowiącą równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres roku – na każdego wierzyciela prowadzącego egzekucję należności alimentacyjnych, o ile zachodzą podstawy do przyjęcia, że należności zabezpieczone zgodnie z § 1 pkt 2¹ nie wystarczą na pełne zaspokojenie przyszłych należności tych wierzycieli. Przepis § 3² zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 8. Przepisów § 1 pkt 2¹ oraz § 7 nie stosuje się w przypadku, jeżeli w wyniku prowadzonych wcześniej egzekucji przeciwko dłużnikowi pozostawiono na rachunku depozytowym Ministra Finansów sumę stanowiącą równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres dwóch lat – na każdego wierzyciela prowadzącego egzekucję należności alimentacyjnych. W razie potrzeby zdeponowana kwota podlega jednak uzupełnieniu do wysokości określonej w zdaniu pierwszym.”;

139) w art. 1028:

a) w § 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Powództwo o ustalenie nieistnienia prawa, na zaspokojenie którego pozostawiono sumy na rachunku depozytowym Ministra Finansów, może po uprawomocnieniu się planu podziału wytoczyć ten uczestnik podziału, któremu przypadają niezaspokojone należności o pierwszeństwie równym lub niższym od kwestionowanego prawa.”;

b) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Plan podziału w zakresie podlegających wypłacie sum, które przypadają poszczególnym uczestnikom podziału, w razie uprawomocnienia się wywiera skutek na dzień jego sporządzenia. Nie dotyczy to planu podziału, do którego stosuje się przepis art. 1029.”;

140) po art. 1028 dodaje się art. 1028¹ w brzmieniu:

„Art. 1028¹. § 1. Jeżeli po uprawomocnieniu się planu podziału okaże się, że nie istnieją wierzytelności lub prawa, na poczet których miały przypaść sumy pozostawione na rachunku depozytowym Ministra Finansów ze wstrzymaniem ich wypłaty, organ egzekucyjny na wniosek wierzyciela sporządza uzupełniający plan podziału.

§ 2. W uzupełniającym planie podziału uwzględnia się niezaspokojone wierzytelności osób uczestniczących w prawomocnym planie podziału. Organ egzekucyjny wzywa te osoby do złożenia tytułów wykonawczych wraz z aktualnym zestawieniem objętych nimi należności. Kwoty przypadające zgodnie z uzupełniającym planem podziału uczestnikom, którzy nie przedłożyli po wezwaniu tytułu wykonawczego wraz z aktualnym zestawieniem objętych nim należności, pozostawia się na rachunku depozytowym Ministra Finansów.

§ 3. Po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli część zdeponowanej sumy nieobjętej uzupełniającym planem podziału zwraca się dłużnikowi.”;

141) w art. 1029:

a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Wierzyciel może zrzec się doręczenia planu podziału, o którym mowa w § 1, podając jednocześnie adres poczty elektronicznej. W takim przypadku termin do wniesienia zarzutów przeciwko planowi podziału zaczyna biec od dnia wysłania wierzycielowi, na podany adres poczty elektronicznej, informacji o treści planu podziału.”;

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przy podziale sum, o których mowa w § 1, przepisów art. 1025 § 1 pkt 2¹ oraz § 7 i 8 nie stosuje się.”;

142) art. 1031 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1031. Kwoty wyegzekwowane i złożone na rachunek depozytowy Ministra Finansów komornik dzieli niezwłocznie w ustalonym poprzednio stosunku procentowym pomiędzy wierzycieli uczestniczących w podziale, chyba że wskutek

zmiany podstaw podziału należy ustalić nowy procent. Sumy przypadające do wypłaty komornik wypłaca, jeżeli nie są niższe niż sto złotych, chyba że wierzytelność nie przekracza tej kwoty.”;

143) w art. 1033 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli egzekucja jest prowadzona z wierzytelności mających za przedmiot świadczenia bieżące, stosuje się odpowiednio przepisy art. 1029 § 1 i 3 oraz art. 1031.”;

144) w art. 1049:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli w samym tytule egzekucyjnym nie postanowiono, że w razie niewykonania przez dłużnika w wyznaczonym terminie czynności, którą może wykonać także inna osoba, wierzyciel będzie umocowany do wykonania tej czynności na koszt dłużnika – sąd, w którego okręgu czynność ma być wykonana, na wniosek wierzyciela wezwie dłużnika do jej wykonania w wyznaczonym terminie.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹–1⁷ w brzmieniu:

„§ 1¹. W postępowaniu prowadzonym na podstawie niniejszego artykułu sąd bada fakt wykonania przez dłużnika czynności nakazanej tytułem wykonawczym stosując odpowiednio przepisy o postępowaniu nieprocesowym.

§ 1². W razie stwierdzenia, że w wyznaczonym terminie dłużnik nie wykonał czynności, sąd udzieli wierzycielowi umocowania do wykonania czynności na koszt dłużnika wyznaczając odpowiedni termin do jej wykonania. Termin wykonania czynności może być na uzasadniony wniosek wierzyciela przedłużony.

§ 1³. Dłużnik może wykonać czynność nakazaną tytułem wykonawczym do chwili rozpoczęcia wykonania czynności przez wierzyciela. W razie wykonania czynności po tej chwili, dłużnik jest obowiązany zwrócić wierzycielowi, na jego wniosek, poniesione koszty.

§ 1⁴. Udzielając wierzycielowi umocowania sąd może oznaczyć, na wniosek którejkolwiek ze stron maksymalną wysokość kosztów czynności, z uwzględnieniem średnich cen obowiązujących na danym rynku. Postanowienie w tym przedmiocie zapada po przeprowadzeniu rozprawy. Z wnioskiem o oznaczenie maksymalnej wysokości kosztów czynności może wystąpić także

wierzyciel, którego w tytule egzekucyjnym umocowano do wykonania czynności na koszt dłużnika.

§ 1⁵. Po wykonaniu czynności wierzyciel może wystąpić do sądu o przyznanie mu od dłużnika zwrotu udokumentowanych i celowych kosztów czynności, przy czym ich suma nie może przekraczać maksymalnej wysokości kosztów oznaczonej przez sąd zgodnie z § 1⁴.

§ 1⁶. Prawomocne postanowienie sądu przyznające wierzycielowi od dłużnika zwrot kosztów czynności podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Powyższe nie wyłącza dochodzenia przez wierzyciela zwrotu pozostałych poniesionych kosztów na zasadach ogólnych.

§ 1⁷. Jeżeli wierzyciel w terminie sześciu miesięcy od daty upływu wyznaczonego mu terminu nie zgłosił faktu dokonania czynności, sąd umarza postępowanie. Powyższe nie wyłącza dochodzenia przez wierzyciela zwrotu poniesionych kosztów na zasadach ogólnych.”;

145) w art. 1050 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli w sprawach o naruszenie dóbr osobistych dłużnik nie składa oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, pomimo wyznaczenia terminu do jego złożenia i zagrożenia mu grzywną, sąd wymierzy dłużnikowi grzywnę do piętnastu tysięcy złotych i nakaże zamieszczenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt dłużnika ogłoszenia odpowiadającego treści wymaganego oświadczenia i we właściwej dla niego formie. Przepisów art. 1052 i art. 1053 nie stosuje się. Zamieszczenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, skutkuje – w objętym ogłoszeniem zakresie – wygaśnięciem roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym.”;

146) po art. 1063 dodaje się art. 1063¹ w brzmieniu:

„Art. 1063¹. W sprawach, których przedmiotem jest egzekucja grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących Skarbowi Państwa, korespondencja między wierzycielem a komornikiem może być doręczana za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, jeżeli zapewniają one możliwość ustalenia daty, z jaką adresat zapoznał się z treścią pisma, a charakter pisma lub dołączonych do niego załączników nie sprzeciwia się takiej formie doręczeń.”;

147) w art. 1086 w § 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli wierzyciel w terminie roku od daty wezwania nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania albo w terminie 3 lat od dnia zawieszenia postępowania nie zażądał jego podjęcia, postępowanie umarza się w całości lub w części z urzędu.”;

148) po art. 1161 dodaje się art. 1161¹ w brzmieniu:

„Art. 1161¹. § 1. W sprawie zawisłej przed sądem strony mogą poddać spór pod rozstrzygnięcie sądu polubownego aż do momentu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

§ 2. Sąd umorzy postępowanie na zgodny wniosek stron, złożony po zawarciu przez strony zapisu na sąd polubowny, chyba że z treści tego zapisu i okoliczności sprawy wynika, że byłoby to sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzałoby do obejścia prawa albo zapis na sąd polubowny jest nieważny lub bezskuteczny. Termin przedawnienia objętych zapisem na sąd polubowny roszczeń zaczyna biec od nowa od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania.”;

149) w art. 1165 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Sąd z urzędu odrzuca pozew lub wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jeżeli dotyczy on sporu, który był przedmiotem sprawy umorzonej na podstawie art. 1161¹ § 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 110e § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zajęcie obejmuje także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1. Do odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych przepisu art. 8 § 1 pkt 14 nie stosuje się, a uzyskane w toku egzekucji kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia wchodzą w skład sumy uzyskanej w egzekucji.”;

2) w art. 110l w § 1 uchyla się pkt 3;

3) w art. 110s:

a) uchyla się § 2,

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687.

„§ 3. W oszacowaniu poza wartością całej nieruchomości należy podać osobno wartość przynależności i pożytków, a także części nieruchomości, która zgodnie z art. 110p może zostać wydzielona celem wystawienia oddzielnie na licytację.

§ 4. Wartości, o których mowa w § 3, podaje się z uwzględnieniem oraz bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia, oraz wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.”;

- 4) w art. 112 uchyla się § 3;
- 5) uchyla się art. 112a.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2023 r. poz. 146) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) służebnościom ustanowionym na podstawie decyzji właściwego organu administracji rządowej lub samorządowej;”;
- 2) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, skardze na orzeczenie referendarza sądowego, apelacji lub skardze kasacyjnej oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500) w art. 15 w ust. 2 pkt 1c otrzymuje brzmienie:

„1c) komornikom sądowym w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1–3, oraz czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2224 i 2707), oraz administracyjnym organom egzekucyjnym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 i 2707) w art. 299 w § 3 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) komornikom sądowym w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1–3, oraz czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r.

poz. 1168 i 1301), oraz administracyjnym organom egzekucyjnym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;”.

Art. 6. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.⁴⁾) w art. 50 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Dane zgromadzone na kontaktach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się komornikom sądowym, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1–3 oraz czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168 i 1301), odpłatnie, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259, 1933 i 2642) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) wyznacza jeden sąd rejonowy i jeden sąd okręgowy właściwe do rozpoznawania spraw w europejskim postępowaniu nakazowym oraz w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń wszczętych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego te postępowania;”;

2) w art. 47b § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Przepisy § 4 i 5 stosuje się odpowiednio w przypadku przeniesienia do innego wydziału tego samego sądu oraz w przypadku powołania na stanowisko sędziego w sądzie wyższej instancji.”;

3) w art. 55 w § 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy o przydziale spraw, wyznaczaniu i zmianie składu sądu oraz delegowaniu sędziego na czas pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska nie ograniczają jurysdykcji sędziego i nie mogą być podstawą stwierdzenia sprzeczności składu sądu z przepisami prawa, nienależytego obsadzenia sądu lub udziału osoby nieuprawnionej lub niezdolnej do orzekania w wydaniu orzeczenia.”;

4) w art. 57b:

a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476 i 2707.

„Przez badanie poziomu merytorycznego orzecznictwa rozumie się przede wszystkim badanie sposobu formułowania orzeczeń, a także ich uzasadnień, zwięzłość tych uzasadnień, prawidłowość formułowania sądów z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego, a także adekwatność przytaczanego orzecznictwa i poglądów doktryny do problemu będącego przedmiotem rozpoznania w sprawie.”,

b) w § 6 wyrazy „art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1254, 2103 i 2261, z 2017 r. poz. 38 i 1452 oraz z 2018 r. poz. 3)” zastępuje się wyrazami „art. 97 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480, 1259, 2280 i 2600)”;

5) w art. 77 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przez delegowanie sędziego na czas określony rozumie się również delegowanie na czas pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska, jeżeli ustawa określa okres, na jaki obejmuje się funkcję lub stanowisko.”;

6) w art. 106zg § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do asesorów sądowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 47b § 4–6, art. 67, art. 75b, art. 82, art. 83a, art. 85–90, art. 95 i art. 97.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75 oraz z 2019 r. poz. 1349) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W prowadzonym przed Sądem Najwyższym postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania przed sądem apelacyjnym zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego nie jest wymagane.”;

2) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, a w przypadku skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego przez komornika sądowego – od komornika sądowego, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną

wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Na poczet tej sumy zalicza się kwoty przyznane już skarżącemu tytułem sumy pieniężnej w tej samej sprawie. Przyznając skarżącemu sumę pieniężną, sąd wskazuje, jakiego okresu przewlekłości postępowania ona dotyczy. Sumy pieniężnej nie przyznaje się w razie uwzględnienia skargi wniesionej przez Skarb Państwa albo państwowe jednostki sektora finansów publicznych.”;

3) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W razie odrzucenia skargi na podstawie art. 9 dalsze skargi tej samej strony dotyczące tego samego postępowania niespełniające wymogów, o których mowa w tym przepisie, pozostawia się w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. O pozostawieniu skargi i pism związanych z jej wniesieniem w aktach sprawy zawiadamia się skarżącego tylko raz – przy odrzuceniu skargi.”;

4) w art. 15 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W razie wystąpienia przez stronę z pozwem o roszczenie, o którym mowa w ust. 1, należne odszkodowanie lub zadośćuczynienie pomniejsza się o wysokość sum przyznanych na podstawie art. 12 ust. 4 za ten sam okres.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 79 w ust. 1 w pkt 2 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu:

„aa) od pozwu w razie umorzenia postępowania na zgodny wniosek stron przed sądem pierwszej instancji, w następstwie zawarcia przez strony zapisu na sąd polubowny,”;

2) w art. 89a:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W terminie tygodnia od dnia otrzymania zlecenia sporządzenia opinii biegły może zażądać wynagrodzenia lub zwrotu wydatków w innej wysokości. Jeżeli strony zgodzą się na żądanie biegłego i zostanie uiszczona odpowiednia zaliczka, przewodniczący zleci biegłemu sporządzenie opinii za wynagrodzeniem lub ze zwrotem wydatków żądanymi przez biegłego. Zgoda obu stron nie jest wymagana, jeżeli jedna z nich uiszcza w określonym przez sąd terminie wymaganą zaliczkę, a łączna wysokość wynagrodzenia i zwrotu wydatków żądanych przez biegłego nie przekracza 5000 złotych.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W razie braku przesłanek do zlecenia biegłemu sporządzenia opinii na zasadach przewidzianych w ust. 2, sporządzenie opinii zleca się za wynagrodzeniem lub zwrotem wydatków ustalonymi zgodnie z art. 89.”;

3) w art. 89b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zlecając biegłemu sporządzenie opinii, przewodniczący może określić biegłemu termin do zgłoszenia żądania ustalenia wynagrodzenia lub zwrotu wydatków w określonej kwocie. Jeżeli strony zgodzą się na żądanie biegłego i zostanie uiszczona odpowiednia zaliczka, przewodniczący zleci biegłemu sporządzenie opinii za wynagrodzeniem lub ze zwrotem wydatków żądanymi przez biegłego. Zgoda obu stron nie jest wymagana, jeżeli jedna z nich uiszczy w określonym przez sąd terminie wymaganą zaliczkę, a łączna wysokość wynagrodzenia i zwrotu wydatków biegłego nie przekracza 5000 złotych. Przepis art. 89a ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 89c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli opinia zawiera rażące błędy albo nie odpowiada treści zlecenia, wynagrodzenie ani zwrot wydatków nie przysługują.”;

5) art. 93a otrzymuje brzmienie:

„Art. 93a. Przepisy art. 92 oraz art. 93 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przyznawania należności mediatorowi w przypadku, o którym mowa w art. 183⁵ § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.”;

6) w art. 95 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych ubiegających się o status organizacji pożytku publicznego;”;

7) w art. 104 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Innym organizacjom pozarządowym, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych w ich własnych sprawach prowadzonych w związku z działalnością społeczną, naukową, oświatową, kulturalną, sportową, dobroczynną, samopomocową, w zakresie ochrony konsumenta, ochrony środowiska i opieki społecznej.”;

8) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. Jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie zwrócony,

przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma na podstawie art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Ponowny wniosek o zwolnienie od tych samych kosztów jest niedopuszczalny i pozostawia się go w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. Przepisy art. 107 ust. 2 i art. 112 ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 107 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty na tych samych okolicznościach jest niedopuszczalny i pozostawia się go w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. To samo dotyczy pism związanych z jego wniesieniem. O pozostawieniu wniosku i pism związanych z jego wniesieniem w aktach sprawy zawiadamia się stronę wnoszącą tylko raz – przy złożeniu pierwszego pisma.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 924, 1358, 1488, 1933, 2339 i 2640) w art. 9f w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) na żądanie komornika sądowego w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1–3, oraz czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168 i 1301);”.

Art. 11. W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1311, z późn. zm.⁵⁾) w art. 21:

1) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Przepisy art. 804¹ oraz art. 824 § 1 pkt 4 i § 1¹ ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

2) dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Przepisy art. 967, art. 968 § 2, art. 1024 § 3, art. 1035, art. 1037, art. 1040 § 2 i art. 1040¹ ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzekucji z nieruchomości wszczętej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, niezależnie od daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego.”.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1513, z 2016 r. poz. 178, 394, 615 i 1358 oraz z 2019 r. poz. 1469.

Art. 12. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2283 i 2640) w art. 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przelew wierzytelności nie wpływa na właściwość sądu.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2100) w art. 7 w ust. 2 w pkt 2 uchyla się lit. a.

Art. 14. W ustawie z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 210) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 31 i art. 32 otrzymują brzmienie:

„Art. 31. 1. Opłata stała od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym wynosi 300 złotych.

2. W razie wykonania zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, komornik pobiera od wierzyciela opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości mienia objętego zabezpieczeniem. Opłata ta podlega zmniejszeniu o wysokość opłaty pobranej na podstawie ust. 1.

3. Jeżeli zabezpieczenie roszczenia pieniężnego polega na zobowiązaniu do zapłaty na rzecz uprawnionego, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–30.

Art. 32. Jeżeli przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie o świadczenie pieniężne komornik wykonał zabezpieczenie roszczenia pieniężnego lub europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym o to samo świadczenie, na poczet opłaty stosunkowej, o której mowa w art. 27 lub art. 29, zalicza się pobrane od wierzyciela opłaty za wykonanie zabezpieczenia. Jeżeli wysokość opłat pobranych za wykonanie zabezpieczenia roszczenia jest wyższa niż opłata egzekucyjna, różnica nie podlega zwrotowi.”;

2) w art. 41 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Opłatę, o której mowa w ust. 2, komornik pobiera także w przypadku ustalenia aktualnego adresu zamieszkania w sposób przewidziany w art. 3a ust. 1b ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Przepisu art. 22 ust. 1 nie stosuje się.”;

3) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Sąd rejonowy, przy którym działa komornik, wypłaca tymczasowo komornikowi, na jego wniosek, sumy odpowiadające wysokości należnych od strony zwolnionej od kosztów komorniczych wydatków, opłat komorniczych, od których zależy podjęcie czynności przez komornika, oraz opłaty, o której mowa w art. 31 ust. 2.

2. Sumy, o których mowa w ust. 1, komornik rozlicza w postępowaniu egzekucyjnym przed zakończeniem tego postępowania przez wydanie postanowienia o pobraniu od dłużnika wypłaconych tymczasowo kosztów komorniczych. Nie dotyczy to spraw, w których egzekucja okazała się bezskuteczna albo postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z innych przyczyn.

3. Sumy, o których mowa w ust. 1, komornik zwraca sądowi po ich wyegzekwowaniu z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi należnościami.

4. W postępowaniach innych niż wymienione w ust. 2, a także w odniesieniu do czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, komornik przed zakończeniem sprawy ustala, w drodze postanowienia, wysokość wypłaconych przez sąd sum. Sumy ustalone w postępowaniu o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym podlegają rozliczeniu z urzędu w razie wszczęcia przez uprawnionego egzekucji z mienia objętego zabezpieczeniem.

5. Wysokość kosztów komorniczych powstałych w związku z dokonywaniem czynności, o których mowa w art. 41, pokrytych tymczasowo w sposób przewidziany w ust. 1 za stroną zwolnioną od kosztów komorniczych, komornik ustala przy zakończeniu sprawy. Po uprawomocnieniu się postanowienia komornik niezwłocznie przesyła jego odpis sądowi, który zobowiązał stronę zwolnioną od kosztów do dokonania czynności. Koszty te wlicza się z mocy prawa do kosztów sądowych postępowania, w związku z prowadzeniem którego powstały.”;

4) w art. 52 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Przepis art. 1035 ustawy zmienianej w art. 49, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzekucji z nieruchomości wszczętej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, niezależnie od daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

5. Przepis art. 72 ustawy zmienianej w art. 50, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do skarg na czynności komornika wnoszonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2224 i 2707) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Na czynności komornika, o których mowa w ust. 4 pkt 1–2, przysługuje skarga do sądu rejonowego.”;
- 2) w art. 3a:
 - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
„1a. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1, przedkłada się komornikowi zobowiązanie do dokonania doręczenia, o którym mowa w art. 139¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Przedłożenie zobowiązania adresowanego do pełnomocnika procesowego jest równoznaczne z wykazaniem przez pełnomocnika procesowego umocowania do wystąpienia z wnioskiem o dokonanie doręczenia.
1b. Jeżeli z informacji posiadanych przez komornika przed próbą doręczenia wynika, że podany adres jest nieaktualny, komornik doręcza pismo adresatowi pod znanym mu adresem, o ile jest właściwy do dokonania doręczenia, albo zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie, informując o dokonanych ustaleniach.”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat zamieszkuje pod podanym adresem, w oddawczej skrzynce pocztowej adresata, w drzwiach lub w innym odpowiednim miejscu umieszcza się zawiadomienie o podjętej próbie doręczenia wraz z informacją o możliwości odbioru pisma w kancelarii komornika oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie 14 dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Jeżeli pod podanym adresem zastano dorosłego domownika adresata, komornik może doręczyć pismo temu domownikowi, chyba że z posiadanych informacji wynika, że pismo powinno zostać doręczone do rąk własnych adresata. W przypadku bezskutecznego upływu terminu do odbioru pisma, pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu tego

terminu, a komornik zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie, informując go o dokonanych ustaleniach oraz o dacie doręczenia.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1b, 3 i 4, komornik udziela podmiotowi zlecającemu informacji o dokonanych ustaleniach przez nadesłanie kopii protokołu.”;

3) w art. 3b dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Komornik może także korzystać z informacji posiadanych z urzędu, jeżeli aktualny adres zamieszkania adresata jest mu znany.”;

4) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komornik nie może odmówić wykonania czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1–2, jeżeli jest właściwy do ich podjęcia i zostały one zlecone przez sąd, prokuratora albo osobę zobowiązaną przez sąd do złożenia wniosku.”;

5) w art. 153 w ust. 1a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komornik może upoważnić na piśmie pracownika kancelarii zatrudnionego na umowę o pracę do samodzielnego dokonywania czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1, przy czym czynności te nie mogą się wiązać z zastosowaniem środków przymusu.”;

6) w art. 166 w ust. 4 zdanie trzecie i czwarte otrzymują brzmienie:

„Wytknięcie uchybienia wymaga uzasadnienia, a odpis postanowienia, w którym je zawarto, doręcza się komornikowi. W przypadku gdy uchybienie wytknął sąd pierwszej instancji, a sprawa, w której wytknięto uchybienie, jest przedmiotem postępowania odwoławczego, sąd drugiej instancji może z urzędu zmienić treść wytknięcia lub je uchylić.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 i 2089 oraz z 2020 r. poz. 1086) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sprawy:

- 1) w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym,
- 2) w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stwierdzono podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym,

- 3) wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoznawane w elektronicznym postępowaniu upominawczym – do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami części pierwszej księgi pierwszej tytułu VII działu V lub VIII ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15zsz¹ w ust. 1:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”.”,
- b) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3) przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, gdy nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne, a żadna ze stron nie sprzeciwiła się rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne; w przesyłanym zawiadomieniu należy pouczyć stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej o prawie i terminie do złożenia sprzeciwu;
- 4) w pierwszej i drugiej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem spraw rozpoznawanych w składzie jednego sędziego i dwóch ławników; prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawilość lub precedensowy charakter sprawy.”;
- 2) w art. 15zsz⁴:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301, 1370, 1488, 1561, 1723, 1768, 1783, 2127, 2185, 2640, 2687 i 2705.

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, wojewódzkie sądy administracyjne i Naczelny Sąd Administracyjny mogą rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, chyba że strona lub uczestnik postępowania wniosą o rozpoznanie sprawy na rozprawie. Wniosek strony lub uczestnika postępowania wiąże sąd.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny mogą przeprowadzić rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu.

3. Jeżeli przewodniczący uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku ani w siedzibie sądu, przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli nie sprzeciwiają się temu strony lub uczestnik postępowania.

4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, przewodniczący, na wniosek Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, zarządza przeprowadzenie rozprawy w sprawie, w której jest ona stroną. W takim przypadku mogą być obecni na sali: strony, ich przedstawiciele ustawowi i pełnomocnicy, prokurator oraz osoby, których udział przewodniczący uzna za niezbędny. Przebieg rozprawy podlega transmisji przy użyciu urządzeń technicznych z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Na wniosek strony lub osoby wezwanej zgłoszony na co najmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia zdalnego sąd zapewni jej możliwość udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu, jeśli strona lub

osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu.”;

- 3) użyte w art. 15zszs⁵, w art. 15zszs⁶ i w art. 15zszs⁹ w ust. 1 wyrazy „ostatniego z nich” zastępuje się wyrazami „tego z nich, który obowiązywał jako ostatni,”;
- 4) art. 15zszs⁷ otrzymuje brzmienie:

„Art. 15zszs⁷. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, Sąd Najwyższy, w razie zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 398¹¹ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, może przeprowadzić rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.”.

Art. 18. 1. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu powództwo konsumenta o roszczenie związane z zawarciem umowy kredytu waloryzowanego, denominowanego lub indeksowanego do waluty innej niż waluta polska, w tym o ustalenie istnienia lub nieistnienia wynikającego z niej stosunku prawnego, o ustalenie bezskuteczności postanowień tej umowy lub o zwrot świadczeń związanych z jej zawarciem, wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu powód ma miejsce zamieszkania.

2. Przelew wierzytelności związanej z zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1, nie wpływa na właściwość sądu określoną w tym przepisie. Pozew zawiera oznaczenie miejsca zamieszkania konsumenta.

Art. 19. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się:

- 1) przepisu art. 17 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem spraw rozpoznawanych przed sądem rejonowym, w których po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy doszło do rozszerzenia powództwa lub wytoczenia przez pozwanego powództwa wzajemnego;
- 2) przepisów art. 458¹⁴–458¹⁶, art. 505¹⁸, art. 505¹⁹ oraz art. 569 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do egzekucji z nieruchomości wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się przepisów art. 940, art. 941 oraz art. 985 § 1¹ ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Przepis art. 98 § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kosztów powstałych w trakcie rozpoznawania sprawy przed sądem danej instancji także przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie doszło do zamknięcia rozprawy przed tym sądem.

5. Jeżeli przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 144 sąd na żądanie wierzyciela przyznał mu na podstawie art. 1049 § 1 ustawy zmienianej w art. 1 sumę potrzebną do wykonania czynności, a do dnia wejścia w życie art. 1 pkt 144 czynność ta nie została przez wierzyciela wykonana, dłużnik może wystąpić do sądu, który wydał postanowienie, o jego uchylenie w zakresie, w jakim przyznana wierzycielowi suma nie została jeszcze wyegzekwowana.

6. Uchylając postanowienie, o którym mowa w ust. 5, sąd wyznaczy wierzycielowi stosowny termin do wykonania czynności zgodnie z art. 1049 § 1² ustawy zmienianej w art. 1. Na wniosek strony sąd może jednocześnie oznaczyć maksymalną wysokość kosztów czynności wierzyciela, z uwzględnieniem średnich cen obowiązujących na danym rynku.

7. W sprawach o naruszenie dóbr osobistych wszczętych na podstawie przepisów art. 1049 ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 145, stosuje się przepis art. 1050 § 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 20. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc czynności dokonane zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pismo procesowe nadane przesyłką rejestrowaną w rozumieniu art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) po dniu wejścia w życie art. 165 § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1655), uważa się za oddane w formie przesyłki poleconej, jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie rozstrzygnięto prawomocnie o zwrocie lub odrzuceniu tego pisma.

2. Jeżeli w dniu wejścia w życie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie upłynął wyznaczony przez sąd termin do wykonania

zobowiązania albo podjęcia innych czynności, czynność dokonaną przez adresata po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z zachowaniem terminu uważa się za skuteczną zarówno wtedy, gdy czyni ona zadość treści zobowiązania i przepisom ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, jak i w przypadku gdy została dokonana zgodnie z treścią przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Jeżeli na skutek zmiany przepisów ustawy zmienianej w art. 1 doszło do zmiany sądu właściwego do rozpoznania zażalenia, sąd dotychczas właściwy przekaże zażalenia wniesione i nierozpoznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy sądowi właściwemu do ich rozpoznania zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W sprawach rozpoznawanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 505¹² § 1¹ ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, jeżeli wyrok sądu pierwszej instancji został wydany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Do planów podziału sporządzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się przepisów art. 1025 § 1 pkt 2¹ i § 3², art. 1029 § 3 oraz art. 1033 § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 22. Do egzekucji z nieruchomości wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 23. 1. W postępowaniach w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądzie powszechnym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do ocen kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie sporządzanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 57b § 1 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Delegowanie sędziego na czas pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu uznaje się za delegowanie na czas określony. Udział sędziego delegowanego na czas pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu w składzie sądu nie wpływa na prawidłowość obsady sądu, w tym nie może być podstawą do stwierdzenia, że:

- 1) skład sądu był sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 lub
- 2) sąd był nienależycie obsadzony w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600), lub
- 3) w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona.

Art. 24. Do skarg na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. aa ustawy zmienianej w art. 9 stosuje się w razie wydania postanowienia o umorzeniu postępowania po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy art. 89a i art. 89b ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, o ile w sprawie nie upłynął jeszcze określony przez sąd termin do wniesienia zaliczki na poczet wynagrodzenia i wydatków biegłego albo do wyznaczenia tego terminu jeszcze nie doszło.

3. Do wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 26. Przepisy ustaw zmienianych w art. 11 i art. 16 oraz przepisy art. 52 ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Czynności dokonane przed tą datą zgodnie z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy.

Art. 27. W sprawach o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, w których wartość przedmiotu sporu przekracza kwotę stu tysięcy złotych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej nie jest obowiązkowe.

Art. 28. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 31 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc czynności dokonane zgodnie z przepisami ustaw zmienianych w art. 14 i art. 15, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 29. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 17 do zarządzeń przewodniczącego w przedmiocie przeprowadzenia posiedzenia niejawnego, wydanych przed dniem wejścia w życie art. 17, stosuje się przepis art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 17 do czasu zakończenia postępowania w danej instancji stosuje się przepis art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym.

3. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 17 do zarządzeń przewodniczącego w przedmiocie przeprowadzenia posiedzenia niejawnego, wydanych przed dniem wejścia w życie art. 17, stosuje się przepis art. 15zsz⁴ ust. 3 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym.

4. Czynności dokonane zgodnie z art. 15zsz⁷ ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, pozostają w mocy, jeżeli do skierowania sprawy do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym doszło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a zachodziły przesłanki do rozpoznania sprawy na rozprawie zgodnie z przepisem art. 398¹¹ § 1 zdanie pierwsze ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 7 pkt 1, który wchodzi w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 144 i 145, art. 7 pkt 2, 3, 5 i 6, art. 14, art. 15, art. 17, art. 18, art. 19 ust. 5–7, art. 23 ust. 2, art. 28 oraz art. 29, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Elżbieta Witek